

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 16.6.2004
COM(2004) 430 końcowy

**KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO**

Partnerstwo strategiczne UE–Indie

{SEC(2004) 768}

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP.....	3
1.1.	Indie dzisiaj: stan państwa	3
2.	PARTNERSTWO STRATEGICZNE: ANALIZA I PROPOZYCJE	3
2.1.	Poprawa współpracy międzynarodowej.....	3
2.1.1.	Multilateralizm.....	3
2.1.2.	Zapobieganie konfliktom i odbudowa po konfliktach	4
2.1.3.	Nierozprzestrzenianie broni masowego rażenia.....	4
2.1.4.	Zwalczanie terroryzmu i przestępczości zorganizowanej.....	4
2.1.5.	Migracja	5
2.1.6.	Demokracja i prawa człowieka	5
2.1.7.	Pokój, dobrobyt i stabilizacja w Azji Południowej.....	5
2.2.	Wzmocnienie partnerstwa gospodarczego	6
2.2.1.	Dialog dotyczący polityki strategicznej	6
2.2.2.	Dialog dotyczący sektorów strategicznych.....	7
2.2.3.	Zwiększenie wymiany handlowej i inwestycji	7
2.2.4.	Zwiększenie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami	8
2.2.5.	Wykorzystywanie współdziałania w nauce i technologii	9
2.2.6.	Sprawy finansowe i walutowe	9
2.3.	Współpraca w zakresie rozwoju.....	9
2.4.	Wzajemne zrozumienie	10
2.5.	Architektura instytucjonalna	11
3.	REALIZACJA I KONTYNUACJA	11

1. WSTĘP

Indie podlegają szybkim i gruntowym zmianom. Demokracja w tym państwie jest coraz zdrowsza i lepiej zakorzeniona, co wykazały ostatnie wybory powszechne. Indie w coraz większym stopniu angażują się w działania prowadzone wspólnie z innymi państwami na arenie światowej i poczyniły ogromne postępy w dziedzinie polityki zagranicznej i wewnętrznej.

Na przestrzeni ostatnich lat stosunki tego kraju z Unią Europejską (UE) rozwijały się doskonale pod względem wspólnej wizji, celów i wyzwań. **Niniejszy komunikat określa wyzwania, możliwości i oczekiwania w zakresie polityki międzynarodowej, polityki gospodarczej i polityki rozwoju UE i Indii. Zawiera sugestie odnośnie do obszarów przyszłej współpracy strategicznej i usprawnienia architektury instytucjonalnej. Pełna analiza i szczegółowe propozycje przedstawione w niniejszym komunikacie są opisane w załączonym dokumencie opracowanym przez służby Komisji.**

1.1. Indie dzisiaj: stan państwa

Indie są mocarstwem regionalnym, które odgrywa coraz ważniejszą rolę na arenie międzynarodowej. Państwo to znacząco wzmocniło stosunki z USA, Chinami i ASEAN. Z uwagi na wielkość kraju oraz potęgę gospodarczą i militarną jest mocarstwem w Azji Południowej. Ewentualny pomyślny wynik rozmów pokojowych z Pakistanem przyniesie ogromne korzyści dla całego regionu. Również tempo wzrostu gospodarczego Indii jest imponujące, orientacja rynkowa i polityka otwarcia przysłużyły się gospodarce kraju. Jednak obywatele nie czerpią równomiernie korzyści – zdecydowana większość ludności nadal utrzymuje się za mniej niż 2 dolary dziennie, a niektóre regiony znacznie wyprzedziły inne. Indie to również kraj ogromnych różnic etnicznych, religijnych i kulturowych.

Stosunki z UE umocniły się od czasu pierwszego szczytu UE–Indie w Lizbonie w roku 2000, rośnie liczba spotkań na różnych poziomach – zwłaszcza przedsiębiorców i społeczeństwa obywatelskiego – rozwijane są dialog i współpraca w sprawach politycznych, geopolitycznych i wielostronnych, gospodarczych i handlowych.

2. PARTNERSTWO STRATEGICZNE: ANALIZA I PROPOZYCJE

UE i Indie nawiązały już bliskie stosunki, których podstawą są wspólne wartości i wzajemny szacunek. Nowej strategii winny przyświecać następujące cele: wspieranie pokoju, stabilizacji, demokracji, praw człowieka, rządów prawa i dobrego zarządzania, m.in. przez walkę z terroryzmem i nielegalnym handlem; współpraca w zwalczaniu ubóstwa, nierówności i wykluczenia społecznego; współpraca w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych oraz zwiększenie wymiany gospodarczej i zapewnienie wzmocnienia międzynarodowego porządku gospodarczego.

2.1. Poprawa współpracy międzynarodowej

2.1.1. Multilateralizm

Odkąd UE i Indie są coraz częściej postrzegane jako siły sprzyjające globalnej stabilizacji, punkt ciężkości w ich stosunkach uległ przesunięciu z handlu na szersze kwestie polityczne.

Obydwie strony popierają system wielostronny i już prowadzą skuteczną współpracę na forum ONZ oraz na innych forach. Ich współpracę powinien wesprzeć **sojusz strategiczny na rzecz wspierania skutecznego podejścia wielostronnego**.

UE i Indie powinny koordynować i harmonizować swoje stanowiska w procesie przygotowania, negocjacji i realizacji większych konwencji i konferencji międzynarodowych (na temat bezpieczeństwa, handlu, środowiska, rozwoju i praw człowieka) oraz ułatwiać proces budowania więzi i przekraczania barier wspólnie z innymi członkami Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ).

UE i Indie powinny również prowadzić ciągły dialog na temat restrukturyzacji organizacyjnej i instytucjonalnej oraz reformy ONZ, w szczególności w ramach Panelu Wysokiego Szczebla ds. Zagrożeń, Wyzwań i Zmiany ONZ oraz wdrażania wyników jego prac. Prace należy wzmacniać przez promowanie skutecznego multilateralizmu, zwłaszcza w realizacji międzynarodowych zobowiązań oraz umacniania praworządności na świecie.

2.1.2. Zapobieganie konfliktom i odbudowa po konfliktach

Indie to ważny partner w procesie zapobiegania konfliktom i odbudowie po konfliktach. Z tego względu UE powinna zbadać możliwości sformalizowania regularnej współpracy i dalszego angażowania Indii w tym obszarze.

Rozmowy pomiędzy urzędnikami wysokiego szczebla powinny prowadzić do kształtowania inicjatyw specjalnych w następujących obszarach: szkolenie komponentów cywilnych misji pokojowych, seminaria i inne działania mające ułatwić zapobieganie konfliktom lub zarządzanie po konfliktach, wspólne wspieranie wysiłków ONZ w dążeniu do zapobiegania konfliktom i budowania pokoju, w tym – odnośnie do zwiększenia zdolności analitycznych – kompleksowe strategie prewencji i zwiększenie współpracy pomiędzy UE i indyjskimi komponentami misji pokojowych ONZ.

Strony powinny prowadzić konsultacje przed poważniejszymi debatami ONZ w sprawach utrzymania pokoju, zarządzania konfliktami oraz przygotowania do ważnych konferencji pokojowych. UE i Indie powinny również wspólnie sponsorować konferencję ONZ na temat zapobiegania konfliktom, budowania pokoju i zarządzania po konfliktach. Warto również zainicjować dialog na temat wkładu integracji regionalnej w zapobieganie konfliktom.

2.1.3. Nierozprzestrzenianie broni masowego rażenia

Z uwagi na bardzo zbliżone stanowiska UE i Indii naszym celem winno być zacieśnienie współpracy w zakresie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia. Współpraca ta może obejmować spotkania ekspertów w celu osiągnięcia poprawy w zakresie konsekwentnego stosowania i skuteczności środków kontroli eksportu, w szczególności w przypadku produktów podwójnego zastosowania. Poglębienia wymaga również dialog polityczny na temat nierozprzestrzeniania broni.

2.1.4. Zwalczanie terroryzmu i przestępczości zorganizowanej

Skonkretyzowania wymaga współpraca UE z Indiami w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości zorganizowanej, w tym na forum ONZ. Rada powinna rozważyć umieszczenie Indii na liście „krajów priorytetowych” dla potrzeb „porozumienia o współpracy strategicznej” z Europą. UE powinna również zwiększyć współpracę techniczną przez spotkania ekspertów oraz wymianę informacji i wiedzy w sprawach bezpieczeństwa, takich

jak pranie brudnych pieniędzy, handel narkotykami i prekursory chemiczne. Należy rozpocząć dialog dotyczący bezpieczeństwa dokumentów oraz bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego i żeglugi morskiej.

2.1.5. Migracja

Zjawisko migracji międzynarodowej rośnie w obliczu globalizacji. Pozytywnym efektem migracji jest wzrost przekazów pieniężnych robotników-migrantów. Jednak takie problemy jak nielegalna migracja i handel ludźmi również nasilają się. UE mogłaby zaproponować kompleksowy dialog obejmujący następujące sprawy: przyczyny źródłowe; legalna migracja, w tym migracja za pracą i przepływ robotników; skuteczna polityka zapobiegania nielegalnej imigracji, przemytowi emigrantów i handlu ludźmi, w tym zwalczanie sieci przemytników i handlarzy oraz ochrona ich ofiar; integracja i sprawiedliwe traktowanie obywateli państw trzecich; sprawiedliwe traktowanie indyjskich pracowników w Państwach Członkowskich UE; przekazy pieniężne robotników-migrantów; powrót i ponowne przyjęcie nielegalnych rezydentów; kwestie wizowe interesujące obie strony oraz inne tematy związane z migracją, którymi zainteresowane są UE i Indie.

2.1.6. Demokracja i prawa człowieka

Nasz dialog powinien objąć prawa człowieka, na zasadzie wzajemnego poszanowania, w sposób konstruktywny na podstawie zobowiązań podjętych na spotkaniu ministrów w Atenach w roku 2003. UE powinna włączyć Indie do dyskusji nad takimi tematami jak Międzynarodowy Trybunał Karny, zniesienie kary śmierci, konwencja przeciwko torturom, dyskryminacja płci, praca dzieci, prawo pracy, odpowiedzialność społeczna przedsiębiorstw i swoboda religijna. Winniśmy również czynić starania zmierzające do zacieśnienia współpracy w Trzecim Komitecie i Komisji Praw Człowieka ONZ. Trzeba współdziałać i podejmować wspólne inicjatywy w państwach trzecich.

Jednocześnie należy zaprosić rząd Indii do rozpoczęcia regularnych rozmów na temat praw człowieka zgodnie z formułą uzgodnioną w Atenach, w tym na szczeblu wysokich urzędników państwowych oraz na szczeblu ministerialnym. Należy zintensyfikować konsultacje dotyczące praw człowieka, prowadzone pomiędzy szefami misji (HOM) w New Delhi i zobowiązać HOM do regularnego przedkładania sprawozdań na temat praw człowieka wraz z zaleceniami odnośnie do dialogu pomiędzy UE a Indiami w dziedzinie praw człowieka.

Komisja wyraża gotowość zbadania możliwości finansowania projektów w Indiach w ramach Europejskiej Inicjatywy na rzecz Praw Człowieka i Demokracji.

2.1.7. Pokój, dobrobyt i stabilizacja w Azji Południowej

Azja Południowa stoi w obliczu największych wyzwań, jakie przed rozwojem stawia nowy wiek: ubóstwo, przeludnienie, wojny domowe oraz problemy środowiska naturalnego. Jednakże perspektywy są coraz lepsze dzięki decyzji podjętej na ostatnim szczycie SAARC dotyczącym kontynuacji prac na rzecz integracji regionalnej oraz dzięki odwilży w stosunkach pomiędzy Indiami a Pakistanem.

UE jest żywo zainteresowana utrzymaniem pokoju i stabilizacji w Azji Południowej. Unia konsekwentnie nawołuje do dialogu pomiędzy Indiami a Pakistanem, potępia wszelkie formy terroryzmu i przemocy oraz wyraża gotowość wspierania procesu pokojowego. Sprawa

Kaszmiru jest w głównej mierze kwestią dwustronną, lecz jej następstwa są odczuwane na arenie międzynarodowej; Unia może zaoferować swoje własne, specyficzne doświadczenia jako przykład budowania pokoju i tworzenia partnerskich stosunków.

Ponadto UE powinna sformułować podejście regionalne do stosunków w Azji Południowej. Można opracować dokument strategiczny dla Azji Południowej, określający w jaki sposób Unia mogłaby wносить wkład w pokój, bezpieczeństwo i dobrobyt oraz wspierać integrację regionalną. Możemy również zbadać możliwość uczestnictwa Azji Południowej w programach, których celem jest wzajemne zrozumienie i współpraca społeczeństw obywatelskich pomiędzy UE a Indiami.

2.2. Wzmocnienie partnerstwa gospodarczego

UE jest największym partnerem handlowym Indii i głównym źródłem inwestycji zagranicznych napływających na rynek wewnętrzny w tym kraju, jednak Indie plasują się dopiero na XIV miejscu jako partner handlowy UE, za takimi krajami jak Chiny, Brazylia i Afryka Południowa. Potencjał obrotów handlowych i inwestycji wyraźnie nie jest w pełni wykorzystywany.

UE i Indie muszą podejmować działania na wielu frontach, w tym przez większe otwarcie rynku i reformy gospodarcze po stronie indyjskiej. Handel, inwestycje, konkurencja i industrializacja to kluczowe czynniki, które jednak wymagają uwzględnienia szerszych potrzeb społecznych (środowisko naturalne, ochrona konsumenta, spójność społeczna i gospodarcza).

By wykorzystać potencjał indyjskiego rynku, Indie muszą kontynuować i przyspieszyć reformy gospodarcze. Indie muszą rozwiązywać problemy, takie jak: wysokie i dyskryminujące taryfy/podatki, liczne bariery pozataryfowe, ograniczenia bezpośrednich inwestycji zagranicznych, brak ochrony praw własności intelektualnej oraz znaczna modernizacja infrastruktury.

2.2.1. Dialog dotyczący polityki strategicznej

Dialog dotyczący polityki strategicznej trzeba najpierw skoncentrować w dwóch obszarach: polityka regulacyjna i przemysłowa oraz środowisko naturalne.

Trzeba nawiązać nowy dialog na temat **polityki regulacyjnej i przemysłowej** dla podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw obu stron. Trzeba popierać wymianę dobrych praktyk regulacyjnych oraz dobrego zarządzania przez dwustronne konsultacje i na forum międzynarodowym (np. OECD). UE powinna również współpracować z Indiami we wdrażaniu nowej ustawy o konkurencji w tym kraju.

Odnosnie do **środowiska naturalnego** UE powinna zapraszać Indie na coroczne spotkania Wspólnej Grupy Roboczej ds. Środowiska i odbywać wizyty na wysokim szczeblu. Indie i UE powinny współpracować w celu wspierania współpracy w zakresie wyzwań ze strony globalnego środowiska, takich jak: Konwencja ONZ o bioróżnorodności, gdzie można tworzyć sojusze w dziedzinie „obszarów chronionych” i prowadzić konstruktywny dialog na temat „Podziału dostępu i korzyści” (ABS); Konwencja ramowej ONZ na temat zmian klimatycznych i protokół z Kioto lub protokół montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową. Indie należy też zaprosić do zorganizowania forum ds. środowiska UE–Indie, w którym uczestniczyć będą przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego i

przedsiębiorstw, w celu wymiany poglądów, know-how oraz informacji naukowych lub technicznych na tematy środowiskowe.

2.2.2. *Dialog dotyczący sektorów strategicznych*

W wielu obszarach dialog z Indiami jest już bardzo zaawansowany. Dialog dotyczący sektorów strategicznych trzeba rozwijać, by kontynuować i zwiększać postępy.

UE i Indie prowadzą już **szeroki dialog na temat społeczeństwa informacyjnego**. Dialog ten trzeba dodatkowo pogłębić w celu wymiany najlepszych praktyk i ujęcia kwestii dostępu do rynku w ramy regulacyjne (zarządzanie Internetem, prywatność, bezpieczeństwo) i łączności elektronicznej (np. telefonia komórkowa, usługa powszechna). Możemy również przewidzieć projekty pilotowe w sektorach o priorytetowym znaczeniu społecznym (zdrowie, edukacja i „rząd on line”).

W **transporcie** UE powinna wyrazić gotowość wspierania Indii w ich intensywnych wysiłkach podejmowanych w celu modernizacji dróg, lotnisk, portów i innych sektorów. Strony obecnie negocjują umowę morską, która będzie stanowić ramy prawne rozwoju towarzystw żeglugowych z Unii i Indii. Zacieśnienia wymaga również współpraca w transporcie lotniczym, w szczególności przez negocjowanie umowy o transporcie lotniczym.

Obecna polityka **energetyczna** Indii bazuje na nadmiernym wydobyciu węgla w kraju. UE i Indie powinny podjąć dialog energetyczny i rozważyć alternatywny łańcuch energii (technologia czystego węgla, energia wodna, energia z nowych źródeł oraz ze źródeł odnawialnych) i kwestie horyzontalne (regulacja, finanse, polityka, sprawy społeczne).

W ostatnich latach Indie poczyniły szybkie postępy w **biotechnologii**, co stwarza możliwości współpracy partnerskiej w takich obszarach, jak nowe odkrycia, próby przedkliniczne/ kliniczne i bioinformatyka. UE i Indie powinny podjąć dialog na temat uregulowań i wymiany informacji dotyczących najlepszych praktyk w zakresie finansowania, badań, kontroli publicznej, aspektów środowiskowych, cła i akcyzy, programów wymiany technicznej oraz instytucji zaplecza infrastrukturalnego.

UE i Indie prowadzą ścisłą współpracę w zakresie europejskiego systemu globalnej nawigacji satelitarnej **Galileo**. Obie strony powinny zintensyfikować współpracę Europejskiej Agencji Kosmicznej i Indyjskiej Organizacji Badań Kosmicznych, w szczególności w kwestiach uregulowań, przemysłu i rozwoju rynku.

Istnieją nowe możliwości nawiązania partnerstwa z Indiami w dziedzinie **przestrzeni kosmicznej**. Można rozszerzyć dialog w takich obszarach, jak Globalny Monitoring Środowiska i Bezpieczeństwa (GMES), łączność satelitarna oraz nauka i technologia dotycząca przestrzeni kosmicznej.

2.2.3. *Zwiększenie wymiany handlowej i inwestycji*

Handel i inwestycje to kamień węgielny stosunków pomiędzy UE i Indiami.

Na płaszczyźnie wielostronnej UE i Indie SA kluczowymi graczami WTO, którzy mają szansę odnieść korzyści dzięki uchwaleniu Agendy rozwoju z Doha (DDA). Zakres zadań obu stron jest jasno określony i współpraca leży w ich wspólnym interesie – powinny realizować DDA jako temat priorytetowy. UE powinna dążyć do osiągnięcia większej zbieżności z Indiami w kwestiach kluczowych dla uchwalenia DDA, takich jak obszar reguł, w tym

kwestie singapurskie, GATS, rolnictwo, dostęp do rynku pozarolnego, oznaczenia geograficzne, specjalne i zróżnicowane traktowanie i implementacja. Należy wspierać Indie w ich dążeniu do osiągnięcia pełnej zgodności z regułami WTO, w szczególności odnośnie do instrumentów obrony handlu i Umowy TRIPs.

Na płaszczyźnie dwustronnej UE i Indie powinny prowadzić dialog na temat inwestycji, działać na podstawie zaleceń płynących ze Wspólnej Inicjatywy, z udziałem rządu centralnego oraz wkładu ze strony przedsiębiorstw i kręgów akademickich. Dialog dotyczący praw własności intelektualnej powinien mieć na celu osiągnięcie wspólnego zrozumienia w zakresie TRIPs, innych umów międzynarodowych i ich egzekwowania. UE powinna też zachęcać Indie do włączenia się w dialog na szczepku ekspertów na temat instrumentów obrony handlu, by omówić praktykę realizacji i przestrzeganie reguł WTO.

UE powinna umacniać współpracę z Indiami w sprawach barier technicznych w handlu oraz sprawach sanitarnych i fitosanitarnych przez wymianę informacji o przepisach prawnych, procedurach wydawania świadectw, kontroli i akredytacji, oraz przez uproszczenie formalności administracyjnych. Trzeba rozważyć powołanie grupy roboczej ds. regulacji technicznej, norm i oceny zgodności, w której skład wejdą urzędnicy z KE i Indii. KE powinna być gotowa udzielić pomocy technicznej rządowi Indii, jeśli zostanie o to poproszona.

Umowa dotycząca współpracy celnej pomiędzy UE a Indiami powinna być w pełni wykorzystana, by znaleźć rozwiązania problemów, przed którymi stoją firmy z krajów UE i Indii, w tym elektroniczna obsługa celna i zwiększony poziom bezpieczeństwa. UE i Indie powinny również opracować rozwiązanie typu „wszystko w jednym miejscu”, które będzie udzielać sektorom prywatnym obu stron wyczerpujących informacji i doradztwa na temat procedur celnych, cel i podatków, norm i przepisów technicznych, zasad inwestowania, praw własności intelektualnej itp. Struktura taka mogłaby również obejmować promocję możliwości inwestowania i usługi kojarzenia MŚP.

Zrównoważony rozwój trzeba wspierać poprzez dialog, m.in. zachęcać do wymiany handlowej produkcji ekologicznej. Trzeba kontynuować proces wzajemnego zrozumienia w takich sprawach, jak etykietowanie i ocena wpływu na środowisko, oraz lepiej korzystać z usług Centrum Zrównoważonego Rozwoju i Innowacji (STIC).

Idee te mogłaby dalej rozwijać wspólna grupa studyjna złożona z urzędników, przy ścisłym zaangażowaniu kręgów biznesu i nauki.

Komisja pragnie też wspierać współpracę regionalną w Azji Południowej. UE powinna wezwać SAARC do rozwijania współpracy w zakresie integracji handlowej i gospodarczej, świadczyć pomoc techniczną i inną oraz dążyć do negocjacji Umowy o współpracy z SAARC.

2.2.4. Zwiększenie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami

Od lutego 2001 Wspólna Inicjatywa na rzecz Zwiększenia Handlu i Inwestycji wnosi istotny wkład we wzajemne zrozumienie możliwości i przeszkód w handlu i inwestycjach. Inicjatywa ta umożliwiła bezpośredni dialog pomiędzy biznesem a twórcami polityki. UE powinna pomóc w zorganizowaniu „okrągłego stołu” dla liderów biznesu, kształtować sieci współpracy dla sektorów przemysłu i promocji inwestycji oraz umożliwić rozwój dialogu gospodarczego w obszarach wspólnego zainteresowania, takich jak: informatyka,

biotechnologia i farmacja, handel, outsourcing, przemysł włókienniczy i odzieżowy, sektor detaliczny, sprawy audiowizualne / kultura, turystyka i przemysł motoryzacyjny. W niektórych obszarach, takich jak biotechnologia i telekomunikacja, dialog gospodarczy już jest prowadzony równolegle z oficjalnym dialogiem strategicznym.

2.2.5. Wykorzystywanie współdziałania w nauce i technologii

Potencjał współpracy pomiędzy UE i Indiami w nauce i technologii jest ogromny. Indie są uczestnikiem Szóstego Ramowego Programu Badań UE, a Umowa o współpracy naukowej i technologicznej ustanowiła ramy prawne dla współpracy pomiędzy naukowcami. Strony postanowiły również sformalizować udział Indii w GALILEO.

Udział indyjskich badaczy w VI Programie Ramowym UE oraz uczestnictwo unijnych naukowców w badaniach prowadzonych w Indiach trzeba wspierać, trzeba też nawiązywać dalsze kontakty pomiędzy organizacjami badawczymi a indywidualnymi badaczami. Indie powinny uczestniczyć w VII Programie Ramowym. Powinniśmy też zbadać inne obszary współpracy, takie jak wspólne badania nad energią termojądrową.

2.2.6. Sprawy finansowe i walutowe

Indie nie uczestniczą w rozmowach z UE w ramach Spotkań Azja–Europa (ASEM) dotyczących polityki walutowej i finansowej. UE powinna zaprosić Indie do prowadzenia regularnych konsultacji na szczeblu trójministerialnym w sprawach interesujących wszystkie strony, takich jak architektura finansów międzynarodowych, skuteczne wdrażanie istniejących zasad i przepisów nadzoru, zwalczania oszustw, prania brudnych pieniędzy itp.

2.3. Współpraca w zakresie rozwoju

Od lat 70. dwudziestego wieku dobrobyt ludności w Indiach znacznie wzrósł. Indie osiągnęły znaczącą poprawę wskaźników rozwoju społecznego. Nadal jednak powszechne są takie zjawiska, jak ubóstwo, bezrobocie lub zatrudnienie w zbyt niskim wymiarze; istnieją ogromne różnice w dochodach w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wskaźniki rozwoju społecznego są nadal niskie, w szczególności w odniesieniu do ludności plemiennej i kast. Jednocześnie Indie, będąc jednocześnie odbiorcą i donatorem, stają się nietypowym aktorem polityki rozwoju, użytkownikiem innowacji rozwojowych i eksporterem leków o działaniu ogólnym oraz nowych rozwiązań w dziedzinie biotechnologii. Ostatnio Indie zmniejszyły liczbę donatorów dwustronnych do sześciu (USA, Rosja, Japonia, Wielka Brytania, Niemcy i WE). Skutkiem tej decyzji jest znaczna redukcja pożyczek uprzywilejowanych i dotacji, co powinno prowadzić do większego skoncentrowania interwencji i pomocy w reformowaniu indyjskich instytucji oraz kształtowaniu polityki na zdrowych zasadach.

UE musi wspierać dążenie Indii do spełnienia milenijnych celów rozwoju. Można zastanowić się nad nowatorskimi działaniami, które uzupełnią politykę Indii w zakresie rozwoju, ze szczególnym naciskiem na poprawę w zakresie zarządzania i zrównoważonego środowiska. Należy zacieśnić koordynację z innymi donatorami z UE, w tym z Państwami Członkowskimi, które zaprzestały prowadzenia programów rozwoju w Indiach. Spójność społeczna i gospodarcza powinna być tematem priorytetowym w przyszłej strategii, na podstawie doświadczeń zdobytych w partnerstwach między państwami i programach wsparcia sektorów, w szczególności w zakresie szkolnictwa podstawowego i zdrowia. UE mogłaby również podzielić się swoimi doświadczeniami dotyczącymi systemów zabezpieczenia społecznego.

Mówiąc bardziej ogólnie, współpraca Indii z UE w obszarze rozwoju powinna w coraz większym stopniu koncentrować się na pomocy grupom odsuniętym na margines w pełniejszym uczestniczeniu w życiu społecznym. UE powinna popierać wytyczne OECD dotyczące przedsiębiorstw wielonarodowych dla firm z krajów UE, które prowadzą działalność w Indiach, oraz wspierać ratyfikację, wdrożenia i promocję fundamentalnych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO), zwłaszcza dotyczących wolności zrzeszania się i pracy dzieci. UE mogłaby również organizować seminaria i szkolenia dla urzędników państwowych z Indii i wspierać debatę na temat rozwoju i globalizacji w społeczeństwie obywatelskim.

2.4. Wzajemne zrozumienie

Porozumienie pomiędzy Parlamentem Europejskim a Parlamentem Indii, Lok Sabha, jest dobre, ale formalne wizyty i inne, konkretne kontakty są mniej częste, niż oczekiwano. Oprócz wizyt na wysokim szczeblu oba parlamenty powinny zastanowić się nad prowadzeniem regularnej, zinstytucjonalizowanej **wymiany parlamentarnej** pomiędzy Przedstawicielstwem PE w Azji Południowej i SAARC oraz odpowiednikami tych instytucji w Indiach.

Komisja już ustanowiła instrumenty służące do **kontaktów i wymiany akademickiej**: Europejski Program Studiów na Uniwersytecie im. Jawaharlal Nehru w New Delhi, programy „Asia Link” i międzykulturowy program w dziedzinie ekonomii. W koordynacji z programem Erasmus Mundus Komisja pracuje obecnie nad Programem Stypendialnym o wartości 33 mln EUR, który rozpocznie się w roku akademickim 2005/2006 i będzie obejmować studia podyplomowe dla indyjskich studentów. Trzeba również wspierać studia europejskie na indyjskich uniwersytetach oraz studia indyjskie na europejskich uniwersytetach.

Na **polu kultury** należy zacieśnić współpracę we wszystkich dyscyplinach, szczególnie w filmie i muzyce, również w poszczególnych dziedzinach kultury. Te Państwa Członkowskie, które mają swoje instytuty kulturalne w Indiach, powinny podjąć się roli liderów, otwierając innym drogę do dalszego rozwoju; trzeba zachęcić wszystkich zainteresowanych do pełnego korzystania z programów WE służących wspieraniu współpracy. Tydzień kultury powinien stać się stałym elementem szczytów. Współpraca w dziedzinie kultury i dialog międzykulturowy powinny być realizowane na płaszczyźnie wielostronnej, w szczególności w ramach Konwencji UNESCO dotyczącej różnorodności kulturowej na świecie.

Dużo pozostało do zrobienia w celu wzajemnego **postrzegania się**. Indyjska opinia publiczna musi uzyskiwać informacje na temat wielu aspektów działalności UE, nie tylko handlowej. Ścisła współpraca i koordynacja pomiędzy wszystkimi Państwami Członkowskimi i instytucjami powinna stanowić zadanie kluczowe, na które trzeba przeznaczyć dostateczne środki. Przedstawiciele dyplomatyczni i reprezentanci świata kultury Państw Członkowskich w Delhi powinni informować o widoczności UE i wносить swój wkład w przyszłą strategię zwiększania świadomości i komunikacji. Komisja rozpocznie projekt badawczy mający na celu ustalenie odbiorców docelowych, kluczowych przesłań, głównych instrumentów oraz optymalnego sposobu ich wykorzystania. Państwa Członkowskie i Parlament Europejski są zaproszone do uczestniczenia w tych pracach. Wymiana informacji powinna mieć miejsce w trakcie wizyt na wysokim szczeblu, a wszyscy unijni urzędnicy wysokiego szczebla odwiedzający Indie powinni promować UE w Indiach. Trzeba zachęcać rząd Indii do składania możliwie najczęstszych wizyt w instytucjach UE; oczekuje się, że Indie sformułują własną strategię komunikacji.

2.5. Architektura instytucjonalna

Porozumienie o współpracy z 1994 r., Wspólna deklaracja polityczna z 1993 r. i szczyt w Lizbonie w 2000 r. określiły architekturę instytucjonalną stosunków UE–Indie. W ramach rozwoju naszego partnerstwa stworzono kompleksową strukturę spotkań na różnych szczeblach, praktycznie we wszystkich obszarach zainteresowania i współpracy. Teraz nadszedł czas jej sprawnej realizacji i zwiększenia skuteczności. W tym celu można podjąć szereg inicjatyw.

Szczyty i spotkania ministrów powinny koncentrować się na ograniczonym zbiorze priorytetów strategicznych, gdzie ogólne wytyczne będą formułowane na szczytach, które będą koncentrować się na zagadnieniach o znaczeniu kluczowym. **Wspólna Komisja** powinna śledzić działania realizowane w pełnym spektrum naszego partnerstwa. Pod jej kierunkiem należy sformułować jasne cele dla tymczasowych **grup roboczych** oraz stałych **podkomisji**, które będą przedmiotem okresowych przeglądów. Trzeba sporządzić harmonogram spotkań odbywanych co dwa lata, by zapewnić ich prawidłową kolejność. Ponadto **sesje typu „burza mózgów”** powinny stać się stałym elementem nieformalnego dialogu i interakcji.

Misje UE i Indii powinny odbywać regularne spotkania i wspólne pracować w placówkach ONZ. Szefowie Misji UE i indyjscy ministrowie mogliby odbywać regularne spotkania, podobnie jak pracownicy obu instytucji, i uczestniczyć w warsztatach lub seminariach organizowanych z udziałem ośrodków badań i doradztwa (think tank) lub kręgów akademickich.

Okrągły stół należy w pełni zintegrować z architekturą instytucjonalną. Współprzewodniczących należy wezwać do przedstawienia niewiążących zaleceń politycznych na szczycie. Trzeba utworzyć dodatkowe mechanizmy zacieśniania więzów pomiędzy społeczeństwem obywatelskim a w szczególności biznesem, think tank i organizacjami pozarządowymi.

Stosunki UE–Indie powinny być stałą pozycją w agendach Rady.

3. REALIZACJA I KONTYNUACJA

Komisja wzywa Radę, Parlament Europejski i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny do zatwierdzenia głównych treści niniejszego komunikatu i załączonego dokumentu roboczego autorstwa służb Komisji.

Komisja wyraża nadzieję, że będzie to punktem wyjścia do wspólnej refleksji na temat podniesienia poziomu stosunków pomiędzy UE a Indiami do rangi prawdziwego partnerstwa strategicznego. Główne kierunki wynikłe z debaty nad niniejszym komunikatem mogą być przedstawione na piątym szczycie UE–Indie, na którym Indie mogą odpowiedzieć własnym dokumentem politycznym. Obie strony mogą stworzyć podstawy do zorganizowania seminarium z udziałem głównych zainteresowanych obu stron w celu sformułowania niewiążących wytycznych dotyczących dalszego zacieśniania stosunków UE–Indie w formie **planu działania i nowej wspólnej deklaracji politycznej UE i Indii. Zatwierdzenie obu dokumentów mogłoby mieć miejsce na szóstym szczycie UE–Indie w roku 2005.**